

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Карна НЕМАЦЬКАЛО

Організація екскурсійної діяльності
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **24 "Сфера обслуговування"**
Спеціальність **242 "Туризм"**
Освітній рівень **перший (бакалаврський)**
Освітня програма **"Туризм"**

Статус дисципліни **базова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Завідувач кафедри туризму

Олена СУЩЕНКО

Харків
2021

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри туризму
Протокол № 9 від 24.12.2020 р.

Розробник:
Ахмедова О.О., к.н.держ.упр., доцент, доцент кафедри туризму

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Актуальність навчальної дисципліни «Організація екскурсійної діяльності» визначається попитом на оволодіння та впровадження нових підходів та стандартів туристичних послуг на висококонкурентному сучасному туристичному ринку. Це зумовлено необхідністю вдосконалення та розвитку внутрішнього та в'їзного туризму, які забезпечують ріст інноваційного та інвестиційного потенціалу національної економіки.

Організація екскурсійної діяльності як пріоритетний напрямок туристичної галузі в певних межах формує економічну, наукову, культурну, освітню, екологічну безпеку країни, забезпечує розвиток технологічно пов'язаних галузей народного господарства. Більше того, екскурсійна діяльність є невід'ємною частиною національно-культурного відродження України, оскільки передбачає глибоке знання історії та давніх традицій українського народу.

Щоб підвищити привабливість території та країни для місцевих, національних та міжнародних туристів, туроператорам та турагентам слід не лише враховувати ринковий попит, а й розвивати існуючі місцеві екскурсійні об'єкти, культурну та природну спадщину, розробляти нові екскурсії та маршрути на науковій основі, що враховує вимоги сучасних екскурсійних методів та стандартів, гармонізованих із вимогами ЄС та світу.

Навчання дисципліни базується на відповідному рівні загальних знань та навичок, набутих під час вивчення студентами загальних, гуманітарних та спеціальних предметів.

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів теоретичних професійних знань та практичних навичок та компетентностей для самостійного планування та організації екскурсійних заходів; ефективного проектування та проведення екскурсій; надання екскурсійних послуг найвищого рівня відповідно до сучасних вимог розвитку туризму та культурного середовища.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	2
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	іспит

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Історія України	Організація туризму
Основи туристичної діяльності	Економіка рекреації та туризму
Географія туризму	Організація в'їзного туризму
Історія української культури	Менеджмент та маркетинг у туризмі
Українська мова	Страховання у туризмі
Іноземна мова	Логістика у міжнародному туризмі
Психологія	Аналіз діяльності туристичного підприємства

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатності до визначення сутності, ознак та функцій екскурсій	Визначати місце та роль екскурсійної діяльності у туристичній галузі
	Класифікувати екскурсії, розуміти їх функції та характеристики
	Організовувати та планувати екскурсійні заходи для різних цільових аудиторій
	Вміти ефективно використовувати та поєднувати прийоми показу та розповіді
	Вміти створювати екскурсії та планувати

Здатності до визначення технології створення екскурсії, методів та прийомів її проведення	екскурсійний маршрут
	Вміти проводити екскурсії з урахуванням їх цілей і завдань та використовувати технологію проведення екскурсії
Здатності до визначення сутності та складових професійної майстерності екскурсовода	Визначати види екскурсійних послуг на туристично-екскурсійних підприємствах
	Знати закони та принципи підписання контрактів
	Знати професійні вимоги, складові професії
	Розуміти принципи диференційованого підходу до екскурсійного обслуговування

Програма навчальної дисципліни
Змістовий модуль 1. Теорія та історія екскурсійної діяльності

Тема 1. Поняття екскурсійної діяльності, історія, етапи розвитку в Україні та світі.

1.1. Основи екскурсійної діяльності. Поняття про екскурсійну теорію. Переваги екскурсійного (екскурсійного) методу пізнання. Концепція професії гίδα-екскурсовода в Україні, Європі та світі.

1.2. Екскурсія як продукт. Історія та еволюція екскурсій. Формування та розвиток екскурсійної діяльності в Україні. Роль практики у розвитку екскурсійної науки. Екскурсійне керівництво в політичному контексті.

1.3. Сучасна роль екскурсій. Всесвітня федерація асоціацій туристичних гідів. Європейська федерація асоціацій туристичних гідів. Всеукраїнська асоціація гідів.

Тема 2. Цілі та завдання екскурсії

2.1. Екскурсія як туристична послуга. Цілі та завдання екскурсії, її цілісність. Сутність, функції та особливості екскурсії. Взаємозв'язок мети, теми та назви екскурсії.

2.2. Принципи проведення екскурсії, спрямованість на цільову аудиторію. Основні ознаки екскурсії. Оцінка екскурсії. Вплив екскурсовода на екскурсантів. Спілкування як ознака всіх екскурсій та специфіка певних видів екскурсій.

Тема 3. Види та зміст екскурсії

3.1. Тематика та зміст екскурсій. Класифікація екскурсій за змістом. Особливості тематичних екскурсій. Класифікація та особливості промислових екскурсій. Класифікація та особливості мистецьких екскурсій. Класифікація та особливості літературних екскурсій. Класифікація та особливості архітектурних екскурсій. Класифікація екскурсій за цільовою аудиторією. Класифікація екскурсій за місцем проведення та способом розміщення. Класифікація екскурсій за формою здійснення.

3.2. Альтернативні класифікації. Класифікація за типовими та специфічними послугами екскурсійного агентства. Класифікація за типовими та специфічними обов'язками гίδα-екскурсовода.

Тема 4. Методичні прийоми показу та розповіді, їх поєднання під час екскурсії

4.1. Показ як головний елемент екскурсії. Сутність показу як методичного прийому. Послідовність етапів показу у процесі екскурсії. Рівні та типи показу. Особливості показу під

час екскурсії. Методичні прийоми показу: візуальна реконструкція, панорамний показ, візуальне редагування, локалізація подій, абстрагування, візуальне порівняння, інтеграція, асоціація, рух, зорові аналогії, переключення уваги.

4.2. *Сутність розповіді як методичного прийому.* Основні вимоги до розповіді. Завдання розповіді під час екскурсій. Трансформація розповіді у візуальні образи. Методичні прийоми розповіді: конкретизація, опис, пояснення, коментар, звітування, цитування, сесія питань та відповідей, обговорення, персоніфікація, введення, дедукція.

4.3. *Поєднання методичних прийомів показу та розповіді під час екскурсії.* П'ять рівнів екскурсійного процесу. Екскурсія як взаємодія трьох елементів: екскурсовода, екскурсійних об'єктів та туристів.

Змістовий модуль 2

Технологія створення екскурсії, методи та прийоми проведення екскурсії

Тема 5. Методика підготовки нової екскурсії

5.1. *Етапи створення екскурсії.* Вибір теми екскурсії. Визначення цілей, завдань екскурсії, цільової аудиторії, часу на проведення. Відбір екскурсійних об'єктів для показу. Відбір літературних джерел та визначення інших джерел інформації. Попередня робота, розробка екскурсії, заключна робота.

5.2. *Планування екскурсійного маршруту.* Методична розробка екскурсії. Схема екскурсії: вступ, основна частина, висновок.

5.3. *Створення текстового супроводу екскурсії.* Підготовка карток об'єктів. Підготовка контрольного тексту. Підготовка індивідуального тексту екскурсовода.

5.4. *Поняття «портфель екскурсовода».* Складові «портфелю екскурсовода», особливості його використання. Екскурсійне тестування та затвердження.

Тема 6. Технологія проведення екскурсії

6.1. *Технічні аспекти проведення екскурсії.* Обговорення екскурсійного маршруту з водієм. Зустріч із групою, презентація водія та маршруту. Урахування часу, поняття «втрачений час». Поняття «шляхова інформація». Правила виходу з та повернення в автобус. Паркування транспорту. Розташування групи поруч із об'єктом показу. Місце екскурсовода під час екскурсії. Відстань між групами під час екскурсії. Потреба у технічних перервах і паузах під час екскурсії.

6.2. *Психологічні аспекти проведення екскурсії.* Взаємодія між всіма учасниками процесу екскурсійного обслуговування. Дотримання норм безпеки та правил дорожнього руху. Підтримання психологічного клімату у групі.

Тема 7. Організація екскурсійних послуг туристично-екскурсійними підприємствами

7.1. *Види екскурсійних організацій.* Організація екскурсійних послуг туристично-екскурсійними підприємствами. Договірні відносини між туристами та компаніями, що надають супутні послуги.

7.2. *Маркетинг екскурсійної діяльності.* Спектр екскурсійних послуг. Реклама. Договори на екскурсійне обслуговування з музеями, художніми галереями тощо; контракти з транспортними компаніями; контракти з підприємствами громадського харчування. Забезпечення безпеки туристів. Підвищення ефективності надання екскурсійних послуг на туристично-екскурсійних підприємствах

Змістовий модуль 2 Професійна майстерність екскурсовода

Тема 8. Професійні вимоги, складові професії

8.1. *Екскурсійна діяльність як професія.* Різноманітність та складність ролі екскурсовода. Професійні навички. Інструментальна, соціальна, інтерактивна та комунікативна роль екскурсовода. Соціально-політична та культурна роль екскурсовода.

8.2. *Ефективне спілкування екскурсовода.* Визначення та вимірювання комунікативної компетентності екскурсоводів. Міжкультурна комунікаційна компетентність екскурсоводів. Вербальне та невербальне спілкування. Мовний етикет. Манери та поведінка екскурсовода.

Тема 9. Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування. Особливості проведення різних видів екскурсій

9.1. *Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування.* Сутність, основа, принципи диференційованого підходу. Диференційований підхід до організації, змісту та методів підготовки та проведення екскурсій залежно від цільової аудиторії екскурсантів. Формування різних груп екскурсантів.

9.2. *Особливості підготовки та проведення екскурсій для різних груп екскурсантів.* Інтерпретація та інтерпретаційний виклад текстового матеріалу екскурсії. Проведення екскурсії через драму та сторітелінг. Анімовані екскурсії.

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, семінари-дискусії робота в малих групах, мозкові атаки, презентації.

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладається. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій (Тема 5, 6, 9).

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Вони проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. Міні-лекції відрізняються від повноформатних лекцій значно меншою тривалістю. Зазвичай міні-лекції тривають не більше 10 – 15 хвилин і використовуються для того, щоб стисло донести нову інформацію до всіх студентів. Міні-лекції часто застосовуються як частини цілісної теми, яку бажано викладати повноформатною лекцією, щоб не втомлювати аудиторію. Тоді інформація надається по черзі кількома окремими сегментами, між якими застосовуються інші форми й методи навчання (Тема 3, 8).

Робота в малих групах дає змогу структурувати практичні заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування (Тема 3, 4, 6, 9).

Мозкові атаки – метод розв'язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію (Тема 5).

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного студента, так і колективними, тобто виступи двох та більше студентів (Тема 6, 7, 8).

Банки візуального супроводу сприяють активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни за допомогою наочності (Тема 7, 8, 9).

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Контрольні заходи включають:

- поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит – 35 балів);

- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі іспиту, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах:

активна робота на лекційних заняттях (1 бал за кожне заняття) за умови виконання студентом активної участі в обговоренні теми заняття, становлення питань та висловлюванням своєї думки стосовно теми заняття; загальна кількість балів 12;

активна участь у виконанні практичних занять – активна робота на парі (1 бал за кожне заняття), за умови виконання студентом активної участі в дискусії стосовно теми заняття; загальна кількість балів 12;

Форми поточного оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

завдання за темами. Протягом семестру студенти виконують чотири завдання за темами №3, 5, 8, 9; максимальна оцінка за кожне завдання – 2 бали (усього 8 балів);

презентації / доповіді. Протягом семестру студенти виконують три доповіді за темами №2, 6, 7, максимальна оцінка 2 бали (усього 6 балів);

компетентнісно-орієнтовані завдання. Протягом семестру студенти виконують два компетентнісно-орієнтованих завдання за темами №4, 7 максимальна оцінка 8 бали (усього 16 балів);

письмова контрольна робота. Протягом семестру студенти пишуть 1 контрольну роботу; максимальна оцінка – 6 балів;

Самостійна робота здобувача включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; виконання домашніх завдань; підготовка до практичних занять; підготовка до презентацій / доповідей; пошук (підбір) джерел для підготовки компетентнісно-орієнтованих завдань.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів із навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового іспиту. Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Завданням іспиту є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання

накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу іспит оцінює рівень засвоєння студентом компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Кожен екзаменаційний білет складається з:

1. теоретичне завдання – 10 балів;
2. теоретичне завдання – 10 балів;
3. практична ситуація – 10 балів;
4. практична ситуація – 10 балів

Завдання дозволяють діагностувати рівень теоретичної та практичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Студент, який із поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості брати участь у формах поточного контролю, тобто не склав змістовий модуль, має право на його відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання за розпорядженням декана факультету відповідно до встановленого терміну.

Студент не може бути допущений до складання іспиту, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 35 балів. Після екзаменаційної сесії декан факультету видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У встановлений термін студент добирає залікові бали.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімально можлива кількість балів, набраних на іспиті – 25.

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни (Система оцінювання рівня сформованості компетентності)

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Max бал
	<i>Аудиторна робота</i>		

	Лекція	Лекція за темою: Поняття екскурсійної діяльності, історія, етапи розвитку в Україні та світі.	Робота на лекції	2	
	Практичне заняття	1. Теоретичні аспекти екскурсійної діяльності 2. Історія розвитку екскурсійної діяльності в Україні. Класифікація періодів. Сучасна роль екскурсії. Всесвітня федерація асоціацій туристичних гідів. Європейська федерація асоціацій туристичних гідів. Всеукраїнська асоціація гідів 3. Історія Харкова	Активна участь у виконанні практичних завдань	2	
<i>Самостійна робота</i>					
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань		
		Виконання практичних завдань за темою	Вирішення практичних завдань за темою	1	
<i>Аудиторна робота</i>					
Тема 2.	Лекція	Лекція за темою: Цілі та завдання екскурсії	Робота на лекції	1	
	Практичне заняття	1. Характеристика екскурсії як самостійної туристичної послуги. Сутність, цілі, завдання, функції та особливості екскурсії. 2. Організація відвідування музею, картинної галереї або участь у екскурсії містом з професійним екскурсоводом з подальшим аналізом. Подання письмового експертного висновку за підсумками участі в екскурсійній програмі	Активна участь у виконанні практичних завдань	1	
	<i>Самостійна робота</i>				
		Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	
	Виконання практичних завдань за темою		Вирішення практичних завдань за темою	2	
<i>Аудиторна робота</i>					
Тема 3.	Лекція	Лекція за темою: Види та зміст екскурсії	Робота на лекції	1	

		Міні-лекція: Альтернативна класифікація екскурсій		
	Практичне заняття	1. Класифікація екскурсій за основними ознаками. 2. Самостійна організація екскурсії.	Активна участь у виконанні практичних завдань Робота в малих групах	1
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	2
	<i>Аудиторна робота</i>			
Тема 4.	Лекція	Лекція за темою: Методичні прийоми показу та розповіді, їх поєднання під час екскурсії	Робота на лекції	2
	Практичне заняття	1. Показ як основний елемент екскурсії. Основні вимоги до розповіді під час екскурсії. Поєднання показу та розповіді під час екскурсії 2. Практичне завдання: Розробка маршруту екскурсії Харківським національним економічним університетом імені С. Кузнеця.	Активна участь у виконанні практичних завдань Робота в малих групах	2
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою; виконання практичних завдань	Компетентнісно-орієнтоване завдання	8
	<i>Аудиторна робота</i>			
Тема 5.	Лекція	Лекція проблемного характеру: Методика підготовки нової екскурсії	Робота на лекції	2
	Практичне заняття	1. Етапи створення екскурсії та планування екскурсійного маршруту. 2. Підготовка власної екскурсії згідно з методичними вимогами.	Активна участь у виконанні практичних завдань Мозкова атака	2
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	1
			Вирішення практичних завдань за темою	
Те ма	<i>Аудиторна робота</i>			

	Лекція	Лекція проблемного характеру: Технологія проведення екскурсії	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	1. Технічні аспекти проведення екскурсії. 2. Технологія проведення оглядової автобусної екскурсії містом Харків.	Активна участь у виконанні практичних завдань Робота в малих групах	1
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Перевірка домашніх завдань	
		Виконання практичних завдань за темою	Презентації / доповіді	4
Тема 7.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за темою: Організація екскурсійних послуг на туристично-екскурсійних підприємствах	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	1. Види договорів на екскурсійне обслуговування. 2. Якість обслуговування клієнтів на туристично-екскурсійному підприємстві	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Доповідь / презентація	2
Тема 8.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція за темою: Професійні вимоги, складові професії Міні-лекція: Форми спілкування	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	1. Професійні вміння і навички екскурсовода. 2. Визначення форм вербального та невербального спілкування, важливих для гіда-екскурсовода.	Активна участь у виконанні практичних завдань	1
<i>Самостійна робота</i>				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою Виконання практичних завдань за темою	Вирішення практичних завдань за темою Доповідь / презентація	8
Тема 9.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція проблемного характеру. Диференційований підхід до екскурсійного обслуговування. Особливості проведення різних видів екскурсій	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	1. Диференційований підхід до організації, змісту та методів підготовки та проведення екскурсій залежно від цільової аудиторії екскурсантів 2. Особливості проведення різних видів екскурсій.	Активна участь у виконанні практичних завдань Робота в малих групах	1
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою Виконання практичних завдань за темою	Завдання за темою Поточна КР	8
	Балів за семестр			60
	Іспит:			40
	Разом:			100

Рекомендована література

Основна література:

1. Бабарицька В. Екскурсознавство і музеєзнавство: навчальний посібник / В. Бабарицька, А. Короткова, О. Малиновська. – 2-ге, перероб. і доп. – Київ: Альтерпрес РА, 2012. – 444 с.
2. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – Київ: Центр учбової літератури, 2013. – 178 с.
3. Зінченко В. А. Екскурсологія як туризмологічна наука / В. А. Зінченко // Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. – Серія : філософські науки. – Київ, 2010. – Вип. 8. – С. 211–223.
4. Король О. Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі: Навчально-методичний посібник. - Чернівці: Чернівецький національний університет, 2016. - 144 с.
5. Покоłodна М.М. Організація екскурсійної діяльності : підручник / М. М. Покоłodна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 180 с.
6. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму : монографія / кер. проекту: В. С. Пазенок, В. К. Федорченко ; [авт.: В. К. Федорченко та ін.]. – Київ : Академія, 2013. – 368 с.

7. Organisation of Tour Guiding: навчальний посібник для студентів спеціальності 242 "Туризм" першого (бакалаврського) рівня : [Електронне видання] / укл. О.О. Ахмедова, О. А. Сущенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 236 с.

Додаткова література:

8. Akhmedova O. O. Problems of managing workforce in the hospitality and tourism industries / O. O. Akhmedova // Сучасні проблеми управління підприємствами: теорія та практика : матеріали Міжн. наук.-практ. конф., м. Харків, 29 – 30 березня 2018 року. – Харків : Видавництво “НТМТ”, 2018. – С.191 – 194.
9. Ap J., Wong K. Case study on tour guiding: professionalism, issues and problems. – Tourism Management, 22 (2001) – P. 551-563.
10. Chang Kuo-Chien. Examining the Effect of Tour Guide Performance, Tourist Trust, Tourist Satisfaction, and Flow Experience on Tourists' Shopping Behavior / Kuo-Chien Chang. – Asia Pacific Journal of Tourism Research, Volume 12, 2012. – P. 3-27.
11. Lola Y., Prokopovich S., Akhmedova O. Influence of the Country's Information Development on Its Tourist Attractiveness // Y. Lola, S. Prokopovich, O. Akhmedova. 15th International Conference on ICT in Education, Research and Industrial Applications. Integration, Harmonization and Knowledge Transfer. Kherson, Ukraine, June 12-15, 2019. – P. 449-463.

Інформаційні ресурси:

12. Всеукраїнська Асоціація Гідів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uaguides.com>.
13. Національна туристична організація України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ntoukraine.org>.
14. Нормативні акти України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npasearch>.
15. Музейний простір. Музеї України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://prostir.museum/ua>.
16. Положення про порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу фахівцям туристичного супроводу, від 20 жовтня 2004 року № 1344/9943. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1344-04>.
17. Про охорону культурної спадщини : Закон України // Верховна Рада України. – Чинний. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1805-14>.
18. “Про туризм” : Закон України із змінами, внесеними згідно із Законами № 2581-VIII від 02.10.2018 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/Природно-заповідний фонд України>. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pzf.in.ua/index.php/lmm>.
19. Туристичні послуги. Вимоги до професійної підготовки та кваліфікаційних програм для гідів. «Про прийняття нормативних документів України, гармонізованих з міжнародними та європейськими нормативними документами, та скасування нормативних документів. – України»: Наказ від 11 серпня 2016 року № 236. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://online.budstandart.com>.
20. European federation of tourist guide associations. – [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.feg-touristguides.com>.
21. World Federation of Tourist Guide Associations. [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.wftga.org>.
22. World Tourism Organisation. UNWTO. [Electronic resource]. – Access mode : <http://www2.unwto.org>.
23. Сторінка курсу «Організація екскурсійної діяльності» на платформі Moodle (персональна навчальна система) : веб-сайт. URL: <http://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=3050>